

چهارم دبستان

فارسی

ریاضی

علوم

زیر نظر دکتر شاکری

۲۲- در مورد یک عدد چهار رقمی می‌دانیم که:

۱- ارقام این عدد زوج و غیر صفر هستند.

۲- رقم سمت چپ و رقم سمت راست این عدد شبیه به هم هستند.

۳- مجموع دو رقم سمت چپ دو برابر مجموع دو رقم سمت راست است.

رقم صدگان این عدد چیست؟

الف) ۸ ب) ۶ ج) ۴ د) ۲

۲۳- بزرگترین عدد پنج رقمی چند تا بیشتر از بزرگترین عدد زوج چهار رقمی است؟

الف) ۱۰۰۰۱ ب) ۱۰۰۰۰ ج) ۹۰۰۰۱ د) ۹۰۰۰۰

۲۴- از مجموع دو عدد، ۳۵۰ تا برداشته‌ایم، حاصل ۱۴۵۰ شده است. اگر یکی از این اعداد ۸۲۱ باشد، عدد دیگر چند است؟

الف) ۲۷۹ ب) ۹۷۹ ج) ۲۶۲۱ د) ۱۹۲۱

۲۵- در طبقه‌ی پنجم هتلی، اتاق‌ها از ۵۰۳ تا ۵۱۶ شماره‌گذاری شده‌اند. این طبقه‌ی هتل، چند اتاق دارد؟

الف) ۱۲ ب) ۱۳ ج) ۱۴ د) ۱۵

۲۶- در کدام یک از عددهای زیر، یکی‌ها به حروف نوشته نمی‌شوند؟

الف) ۹۵۴۳۰۰۵ ب) ۷۰۰۶۵۳۰۰۰ ج) ۱۰۰۰۲۸۰۱۵ د) ۲۰۴۴۰۰۰۴۰۱

۲۷- اعداد ۴ تا ۱۰۷ را پشت سرهم نوشته‌ایم. حاصل چندرقمی است؟

الف) ۹۹ ب) ۲۰۸ ج) ۲۱۰ د) ۹۸

۲۸- اختلاف کوچکترین عدد فرد پنج رقمی غیر تکراری و بزرگترین عدد زوج چهار رقمی کدام است؟

الف) ۲۳۷ ب) ۱۲۳۷ ج) ۲۳۴۷ د) ۲۱۴۷

۲۹- چهارمین رقم از سمت چپ یک عدد در مرتبه‌ی دهگان هزار آن قرار دارد. این عدد چند رقمی است؟

الف) ۶ ب) ۷ ج) ۸ د) ۹

• در تست‌های زیر یک رابطه‌ی منطقی عددی بین اعداد وجود دارد. با توجه به رابطه‌ها، تعیین کنید کدام گزینه به جای \odot قرار گیرد:

۳۰- ۳, ۵, ۴, ۶, ۵, \odot

الف) ۴ ب) ۷ ج) ۵ د) ۶

۳۱- ۵, ۱۵, ۴۵, ۱۳۵, ۴۰۵, \odot

الف) ۱۳۰۰ ب) ۱۲۸۵ ج) ۱۲۰۰ د) ۱۲۱۵

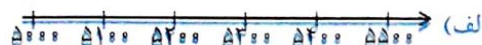
۳۲- ۳, ۲۳, ۱۷, ۱۲, ۸, \odot

الف) ۶ ب) ۵ ج) ۹ د) ۴

۳۳- ۱, ۵, ۱, ۷, ۱, ۹, ۱, \odot

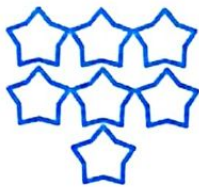
الف) ۹ ب) ۱۵ ج) ۱۱ د) ۱۳

۳۴- کدام نمودار برای نمایش عدد ۵۳۹۴ مناسب‌تر است؟

فصل دوم: کسر

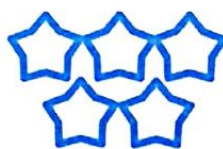
۶۵- کدام گزینه با توجه به واحد صحیح است؟

(د) $2\frac{1}{3} = \frac{7}{3}$

(ج) $\frac{3}{4}$

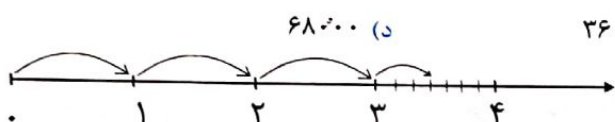

(ب) $\frac{5}{2} = 2\frac{1}{2}$

(الف) $\frac{3}{2} = 1\frac{1}{2}$

۶۶- ثلث ربع خمس پول میلاد ۱۵۰۰ تومان است. پول لیلا $\frac{2}{5}$ پول میلاد است. لیلا چند تومان پول دارد؟

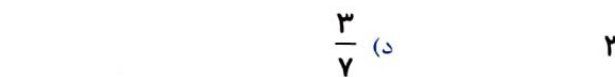
(د) ۶۸۰۰۰

(ج) ۳۶۰۰۰

(ب) ۵۴۰۰۰

(الف) ۹۰۰۰۰

۶۷- محور مقابل کدام عدد را نشان می‌دهد؟

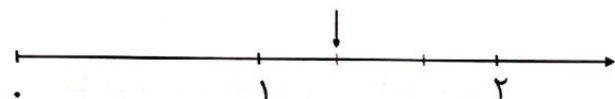
(د) $\frac{3}{7}$

(ج) $3\frac{3}{7}$

(ب) $\frac{2}{7}$

(الف) $2\frac{3}{7}$

۶۸- در محور زیر محل علامت، چه عددی را نشان می‌دهد؟

(د) $1\frac{1}{3}$

(ج) $1\frac{2}{3}$

(ب) $\frac{3}{5}$

(الف) ۱۰

۶۹- عدد $7153\frac{62}{48}$ برابر است با:

(د) $7153 - \frac{62}{48}$

(ج) $7153 \div \frac{62}{48}$

(ب) $7153 + \frac{62}{48}$

(الف) $7153 \times \frac{62}{48}$

۷۰- عدد مخلوط $88\frac{88}{88}$ با کدام یک از گزینه‌های زیر برابر است؟

(د) ۸۹

(ج) ۱۰۰

(ب) ۹۸

(الف) ۸۷

۷۱- با توجه به رابطه $\frac{3}{5} < \frac{4}{5}$ کسر و عدد مخلوط آن کدام است؟

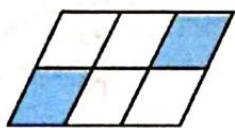
(د) $7\frac{1}{3}, \frac{23}{3}$

(ج) $5\frac{3}{4}, \frac{23}{4}$

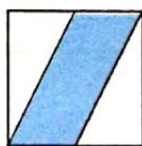
(ب) $4\frac{3}{5}, \frac{23}{5}$

(الف) $3\frac{4}{5}, \frac{19}{5}$

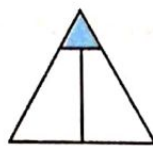
۷۲- کدام شکل، $\frac{1}{3}$ را نشان می‌دهد؟

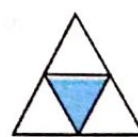
(د)

(ج)

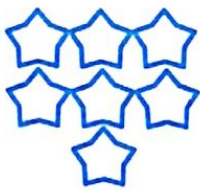

(ب)

(الف)

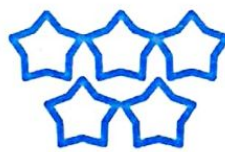
۶۵- کدام گزینه با توجه به واحد صحیح است؟

(د) $2\frac{1}{3} = \frac{7}{3}$

(ج) $\frac{3}{4}$

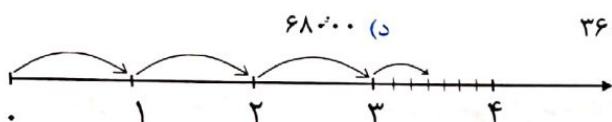

(ب) $\frac{5}{2} = 2\frac{1}{2}$

(الف) $\frac{3}{2} = 1\frac{1}{2}$

۶۶- ثلث ربع خمس پول میلاد ۱۵۰۰ تومان است. پول لیلا $\frac{2}{5}$ پول میلاد است. لیلا چند تومان پول دارد؟

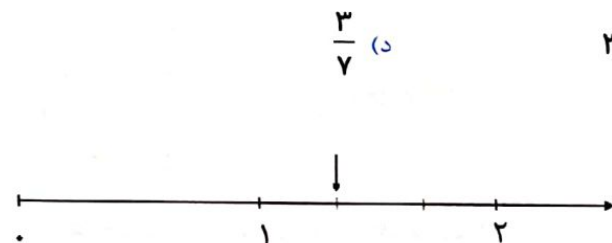
(د) ۶۸۰۰۰

(ج) ۳۶۰۰۰

(ب) ۵۴۰۰۰

(الف) ۹۰۰۰۰

۶۷- محور مقابل کدام عدد را نشان می‌دهد؟

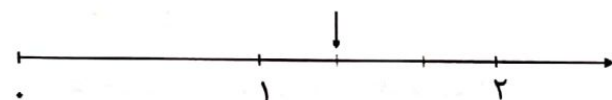
(د) $\frac{3}{7}$

(ج) $3\frac{3}{7}$

(ب) $\frac{2}{7}$

(الف) $2\frac{3}{7}$

۶۸- در محور زیر محل علامت، چه عددی را نشان می‌دهد؟

(د) $1\frac{1}{3}$

(ج) $1\frac{2}{3}$

(ب) $\frac{3}{5}$

(الف) ۱۰

۶۹- عدد $7153\frac{62}{48}$ برابر است با:

(د) $7153 - \frac{62}{48}$

(ج) $7153 \div \frac{62}{48}$

(ب) $7153 + \frac{62}{48}$

(الف) $7153 \times \frac{62}{48}$

۷۰- عدد مخلوط $88\frac{88}{88}$ با کدام یک از گزینه‌های زیر برابر است؟

(د) ۸۹

(ج) ۱۰۰

(ب) ۹۸

(الف) ۸۷

۷۱- با توجه به رابطه، $\frac{3 < 4}{(5 \times 4) + 3}$ کسر و عدد مخلوط آن کدام است؟

(د) $7\frac{1}{3}, \frac{23}{3}$

(ج) $5\frac{3}{4}, \frac{23}{4}$

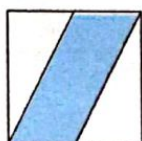
(ب) $4\frac{3}{5}, \frac{23}{5}$

(الف) $3\frac{4}{5}, \frac{19}{15}$

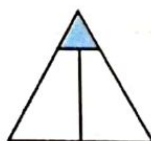
۷۲- کدام شکل، $\frac{1}{3}$ را نشان می‌دهد؟

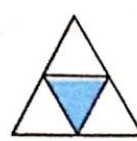
(د)

(ج)

(ب)

(الف)

پرسش

۱- با اضافه کردن ۴۱۵ به کدام یک از اعداد زیر، عدد دویست و پنجاه و هشت هزار و سیصد و سی و هشت حاصل می‌شود؟

- (الف) ۲۵۸۰۳ (ب) ۲۵۷۰۳۰ (ج) ۲۵۶۹۲۸ (د) ۲۵۷۹۲۳

۲- من عددی سه رقمی هستم که رقم صدگانم سه برابر رقم دهگانم و رقم دهگانم سه برابر رقم یکانم است. مجموع رقم‌های من چقدر است؟

- (الف) ۱۰ (ب) ۱۳ (ج) ۱۲ (د) ۱۱

۳- عدد ۴۶۱۰۹۱ را در نظر می‌گیریم. اختلاف بزرگترین و کوچکترین عدد شش رقمی را که می‌توان با ارقام آن نوشت، برابر است با:

- (الف) ۸۶۲۵۴۲ (ب) ۸۶۰۰۴۱ (ج) ۸۲۶۴۱ (د) ۸۶۲۶۴۱

۴- عدد نود و دو میلیون و نه هزار و نهصد و نود و دو به چه صورت نوشته می‌شود؟

- (الف) ۹۹۰۰۹۹۹۲ (ب) ۹۲۰۲۹۹۹ (ج) ۹۲۰۹۹۹۲ (د) ۹۲۰۰۹۹۹۲

۵- مجموع هفت عدد فرد پشت سر هم ۱۱۹ است. کوچکترین عدد برابر است با:

- (الف) ۱۱ (ب) ۱۵ (ج) ۱۳ (د) ۱۹

۶- کدام گزینه صحیح است؟

(الف) هفتصد و نه هزار و شصت و یک > ۷۰۰۸۶۱ (ب) چهارصد و بیست و یک میلیون و هفت < ۴۲۱۰۰۰۰۰۷

(ج) نهصد و شش هزار و سی > ۹۰۰۶۰۳ (د) یکصد و چهل میلیون و هفتصد > ۱۴۰۰۰۰۷۰۱

۷- مجموع چهار عدد زوج متوالی ۴۱۲ است کوچکترین عدد کدام است؟

- (الف) ۹۶ (ب) ۱۰۲ (ج) ۱۰۰ (د) ۱۰۴

۸- عدد ۹۰۰۰ چند دسته‌ی ده‌تایی دارد؟

- (الف) ۹ (ب) ۹۰ (ج) ۹۰۰ (د) ۹۰۰۰

۹- بزرگترین عدد شش رقمی بدون تکرار رقم‌ها از بزرگترین عدد پنج رقمی با تکرار رقم‌ها چقدر بیشتر است؟

(الف) هشتصد و هشتاد و شش هزار و ششصد و پنجاه

(ب) هشتصد و هفده هزار و ششصد و پنجاه و پنج

(ج) هشتصد و هشتاد و هفت هزار و ششصد و پنجاه و پنج

(د) هشتصد و هشتاد هزار و پنجاه و پنج

۱۰- با ارقام (۳، ۴، ۸، ۱، ۲، ۰، ۹) بزرگترین و کوچکترین عدد هفت رقمی را می‌نویسیم. تفاوت دو عدد حاصل چه عددی است؟

- (الف) ۸۸۹۷۲۱ (ب) ۷۸۱۴۷۲۱ (ج) ۱۹۸۸۲۷۱ (د) ۸۸۱۹۷۲۱

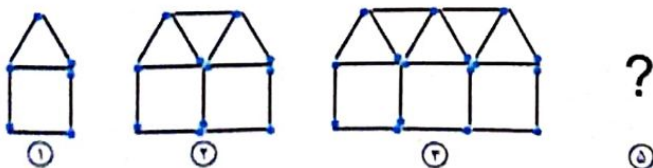
۱۱- تعداد چوب کبریت‌ها در شکل پنجم چندتا است؟

(الف) ۲۴

(ب) ۳۰

(ج) ۲۵

(د) ۲۰

به کمک **انرژی الکتریکی** کار می‌کنند. انرژی الکتریکی در وسایل برقی به **نور**، **گرما**، **حرکت** و **صدا** تبدیل می‌شود. به عنوان مثال؛ در چرخ گوشت، **انرژی الکتریکی** به **انرژی حرکتی** و **صوتی** تبدیل می‌شود و یا در اتو، **انرژی الکتریکی** به **انرژی گرمایی** تبدیل می‌شود. انرژی‌ها به شکل‌های مختلف وجود دارند و به یکدیگر تبدیل می‌شوند. شکل‌های مختلف انرژی شامل **انرژی شیمیایی**،

انرژی نورانی، **انرژی صوتی**، **انرژی الکتریکی**، **انرژی حرکتی**، **انرژی گرمایی** و ... هستند. همه‌ی اجسامی که حرکت می‌کنند، انرژی دارند، به این انرژی، **انرژی حرکتی** می‌گویند.

سوخت‌هایی مانند بنزین، گاز و گازوئیل، منبع **انرژی شیمیایی** برای حرکت خودروها هستند و با سوختن آنها، **انرژی گرمایی** تولید شده و به **انرژی حرکتی** تبدیل می‌شود.

بزرگترین منبع انرژی، **خورشید** است. روشنایی و گرمای کره‌ی زمین از خورشید است.

خورشید به زمین می‌تابد، گیاهان رشد می‌کنند و جانوران از گیاهان استفاده می‌کنند. ما هم برای این که انرژی لازم برای انجام کارها را داشته باشیم، از مواد خوراکی (گوشت و گیاهان) استفاده می‌کنیم؛ پس ما نیروی لازم برای انجام کارها را از **خورشید** به دست می‌آوریم.

ما می‌توانیم از انرژی خورشید برای **گرم کردن خانه‌ها** و **تولید انرژی الکتریکی** استفاده کنیم. انرژی خورشید هرگز تمام نمی‌شود و به طور رایگان در دسترس ما قرار دارد و همچنین استفاده از آن، هیچ نوع آلودگی تولید نمی‌کند، اما وسایلی که با آن بتوانیم از انرژی خورشید استفاده کنیم، **گران قیمت** هستند.

انرژی باد و **انرژی آب جاری** هم از این دسته انرژی‌ها هستند که، به طور رایگان در اختیار ما قرار دارند و ما به کمک وسایل مخصوص می‌توانیم از آنها استفاده کنیم. به انرژی باد، خورشید و آب جاری، **انرژی‌های نو** (انرژی‌های تجدیدپذیر) می‌گویند. در کشور ما، از انرژی آب جاری، انرژی باد و انرژی سوخت‌ها برای تولید **برق** استفاده می‌کنند.

انرژی الکتریکی

انرژی الکتریکی یکی از پر مصرف‌ترین شکل‌های انرژی در سراسر جهان است.

شکل‌هایی از انرژی که بیشترین استفاده را در خانه‌ها دارند، **انرژی گرمایی** و **انرژی الکتریکی** است.

انرژی الکتریکی در **نیروگاه‌های برق** تولید می‌شود و به وسیله‌ی سیم‌های روکش دار به خانه‌ها، مدارس، کارخانه‌ها و ... منتقل می‌شود.

منبع تولید برق در بیشتر نیروگاه‌ها، سوخت‌هایی مانند **زغال سنگ** یا **گاز** است.

بعضی از نیروگاه‌های برق، از **انرژی باد**، **آب پشت سدها** و بعضی نیز از **انرژی خورشیدی** برای تولید برق استفاده می‌کنند.

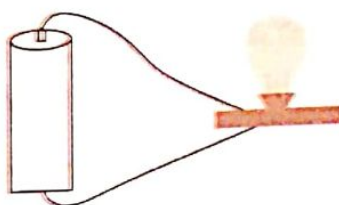
باتری‌ها یکی از منابع تولید **انرژی الکتریکی** هستند که می‌توانند انرژی الکتریکی را در خود ذخیره کنند.

باتری‌ها در **چراغ قوه** برای تولید **نور**، در **رادیو** برای تولید **صدا**، در بعضی از **اسباب بازی‌ها** برای تولید **حرکت** و در بسیاری از وسیله‌های دیگر به کار می‌روند.

باتری‌ها شکل‌های مختلفی دارند، مانند باتری قلمی، باتری ساعت، باتری تلفن همراه، باتری خودرو و ...

شکلی که در صفحه‌ی بعد می‌بینید، یک **مدار الکتریکی ساده** است. در یک مدار الکتریکی، جریان الکتریسیته به وسیله‌ی سیم از باتری جاری می‌شود و پس از روشن کردن لامپ، از سیم دیگر به باتری بر می‌گردد.

با قرار دادن کلید قطع و وصل در مدار، می‌توان مدار را قطع یا وصل کرد.

جریان الکتریسیته از همه‌ی مواد عبور نمی‌کند.

به وسایلی مانند میخ آهنی و سیم مسی که الکتریسیته از آنها می‌گذرد، **رسانای الکتریکی** می‌گویند.

به وسایلی مانند چوب خشک، پلاستیک و شیشه که الکتریسیته از آنها نمی‌گذرد، **نارسنای الکتریکی** می‌گویند. بدن انسان رسانا است. بنابراین هرگز:

۱) به سیم بدون پوشش که برق دارد، دست نزنید.

۲) با دست خیس به کلید و پریز دست نزنید.

اگر لامپ‌ها در یک مدار الکتریکی به گونه‌ای بسته شوند که جریان برق پس از عبور از یک لامپ وارد لامپ دیگر شود، می‌گوییم مدار به شکل **متوالی** (پشت سر هم) بسته شده است. در این مدار متوالی، با قطع کلید، تمامی لامپ‌ها خاموش می‌شوند. اگر لامپ‌ها در یک مدار الکتریکی، به گونه‌ای بسته شوند که جریان برق بتواند همزمان به هر دو لامپ وارد شود، مدار به شکل **موازی** بسته شده است.

در یک مدار موازی با قطع یکی از انشعابات، لامپ‌های دیگر پرنورتر می‌شوند.

انرژی الکتریکی، یک انرژی پرمصرف در جهان است. مقدار سوخت‌ها محدود هستند و زود تمام می‌شوند و میلیون‌ها سال طول می‌کشد تا سوخت‌ها دوباره تولید شوند، پس باید آنها را درست مصرف کنیم.

ما باید با صرفه‌جویی و مصرف درست، مراقب انرژی‌ها باشیم و در حفظ آنها احساس مسئولیت کنیم، چون اگر تمام شوند، دیگر در دسترس ما نیستند.

اگر از مصرف بی‌رویه‌ی سوخت‌ها جلوگیری کنیم، هم آنها را برای نسل‌های بعدی حفظ کرده‌ایم و هم جلوی آلودگی هوا و بیمار شدن انسان‌ها را گرفته‌ایم.

صرفه‌جویی در مصرف انرژی الکتریکی به **حفظ منابع طبیعی** و **کاهش آلودگی محیط‌زیست** کمک می‌کند.

گرما و ماده

گرما صورتی از انرژی است که از جسم گرم به جسم سرد منتقل می‌شود.

گرما از بعضی **مواد** مانند چوب و پلاستیک به خوبی عبور نمی‌کند، این مواد را **نارسنای گرمایی** می‌گویند. زمین در روز با تابش خورشید گرم می‌شود. دمای هوا در تابستان بیشتر از زمستان است؛ چون روزهای تابستان بلندتر از روزهای زمستان هستند و خورشید در تابستان به صورت راست (عمود) به سطح زمین می‌تابد، ولی در زمستان روزها کوتاه هستند و خورشید به صورت کج (مایل) به زمین می‌تابد. گرما از بعضی **مواد** مانند ظرف‌های فلزی به خوبی عبور می‌کند، این مواد را **رسانای گرمایی** می‌نامند.

هوا رسانای ضعیف گرما است.

بعضی گیاهان یک دانه دارند. مانند هلو، گیلان، زردآلو و ...
بعضی گیاهان بیش از یک دانه دارند. مانند پرتقال، سیب، هندوانه و ...
وظیفه‌ی دانه به وجود آوردن **گیاه جدید** است.

اگر دانه‌ها در خاک قرار بگیرند و شرایط مساعد برای رشد داشته باشند، **جوانه** می‌زنند و به گیاهان جدیدی تبدیل می‌شوند.
به عنوان مثال؛ یک **دانه‌ی کاج**، یک **درخت کاج** را به وجود می‌آورد و یک **دانه‌ی گردو**، یک **درخت گردو** را به وجود می‌آورد.
گیاهانی، مانند کاج و گردو با دانه تولید مثل می‌کنند.

دانه، قسمتی از گیاه است که به وسیله‌ی آن، گیاه جدیدی از همان نوع به وجود می‌آید.
دانه، شامل **پوسته**، **گیاهک** و **اندوخته‌ی غذایی** است.

دانه‌ها را به دو دسته‌ی **تک‌لپه‌ای** (یک قسمتی) و **دولپه‌ای** (دو قسمتی) طبقه‌بندی می‌کنند.
دانه‌های **تک‌لپه‌ای** مانند گندم، جو، برنج، ذرت، پیاز و ...

دانه‌های **دولپه‌ای** مانند بیشتر درختان میوه، لوبیا، عدس، ماش و ...
اجزای گیاهان تک‌لپه‌ای و دولپه‌ای با هم فرق می‌کنند.

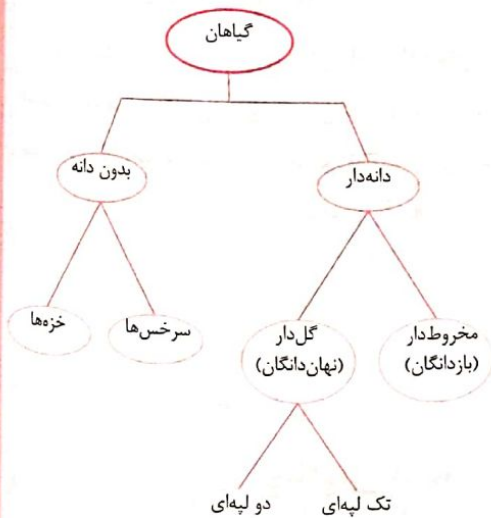
در گیاهان تک‌لپه‌ای؛ برگ‌ها باریک، کاسبرگ‌ها و گلبرگ‌ها مضربی از عدد ۳ و آوندهای ساقه پراکنده هستند.
در گیاهان دولپه‌ای؛ برگ‌ها پهن، کاسبرگ‌ها و گلبرگ‌ها مضربی از عدد ۴ یا ۵ و آوندهای ساقه منظم هستند.
فراوانی و تنوع گیاهان **دو لپه‌ای** از گیاهان **تک‌لپه‌ای** بیشتر است.

بعضی از گیاهان دانه ندارند، ولی آنها هم تولیدمثل می‌کنند. مانند **خزه‌ها** و **سرخس‌ها** که در جنگل‌ها و مناطق مرطوب رشد می‌کنند، این گیاهان **هاگ** دارند.

هاگ، یک سلول کوچک است که در مکان مرطوب و شرایط مناسب، مانند دانه می‌روید و گیاه جدیدی را به وجود می‌آورد.

به گیاهانی مانند خزه و سرخس که به وسیله‌ی هاگ تولید مثل می‌کنند، **گیاهان بدون دانه** می‌گویند.

پس می‌توان گیاهان را از نظر تولیدمثل به صورت نمودار روبه‌رو طبقه‌بندی کرد:

ما در زندگی خود، از گیاهان استفاده‌های زیادی می‌کنیم. به عنوان مثال؛ تهیه‌ی دارو، رنگ، کاغذ، پارچه، روغن و ادویه و... همچنین گیاهان باعث پاکیزه شدن هوای محیط‌زیست ما نیز می‌شوند. بنابراین باید برای نگهداری و مراقبت از گیاهان و کاشتن گیاهان جدید تلاش کنیم.

زیستگاه

محیطی که در آن زندگی می‌کنیم و هر چه که در آن وجود دارد، **زیستگاه** (**محیط زیست**) ما نامیده می‌شود.
در هر زیستگاه، دو دسته **موجودات زنده** و **غیرزنده** وجود دارند که همه با هم در ارتباط هستند و بر یکدیگر اثر می‌گذارند.
به عنوان مثال؛ در یک پارک، گیاهان و جانوران اجزای زنده، و خاک، آب، هوا و نور اجزای غیرزنده‌ی **زیستگاه** پارک هستند.

همین طور تا پیش از رکوع پنجم سوره را تمام کند و بعد به رکوع برود. رکعت دوم را نیز به همین صورت به جا آورد و در آخر تشهد و سلام بخواند.

- ❖ نام پسر پیامبر (ص) که در کودکی از دنیا رفت، ابراهیم بود. پیامبر (ص) از فوت او غمگین شد و اتفاقاً همان روز خورشید گرفت و مردم فکر می‌کردند که خورشید برای مرگ فرزند پیامبر خدا عزادار شده است.
- ❖ پیامبر (ص) فرمودند: «علت خورشید گرفتگی ربطی به غم و یا شادی ندارد؛ بلکه نشانه‌ای از قدرت خداوند است و سپس چگونگی خواندن نماز آیات را به مسلمانان یاد دادند.»

درس پنجم و ششم

- ❖ در دین اسلام، سفارش زیادی به رعایت حقوق همسایگان شده است.
 - ❖ پیامبر (ص) فرموده‌اند: هر کس همسایه‌اش، از شر او در امان نباشد، مؤمن نیست.
 - ❖ در هنگام بازی باید حواسمان به همسایه‌ها و مخصوصاً پیرمردها و پیرزن‌ها باشد.
 - ❖ خداوند در قرآن، در سوره‌ی نسا آیه‌ی ۳۶ می‌فرماید: «به پدر و مادر و همسایگان دور و نزدیک نیکی کنید.»
 - ❖ بهترین کسانی که برای رعایت آداب و اخلاق اسلامی می‌توان آن‌ها را الگو قرار داد، پیامبران و امامان هستند.
 - ❖ هنگام تذکر به همسایه‌ای که آزار می‌رساند، باید مؤدب و با احترام بود.
 - ❖ سه نفر از نزدیک‌ترین یاران پیامبر (ص) حضرت علی (ع)، ابوذر و سلمان بودند.
 - ❖ امام موسی کاظم (ع) هفتمین امام شیعیان است که در شهر مدینه به دنیا آمدند.
 - ❖ پدر گرامی ایشان، حضرت امام جعفر صادق (ع) و مادر بزرگوارش، حمیده نام دارد.
 - ❖ لقب امام هفتم، کاظم است؛ زیرا اگر کسی با او رفتار ناپسندی می‌کرد، آن حضرت خشم خود را فرو می‌برد و پرخاش و تندی نمی‌کرد.
 - ❖ امام هفتم (ع) به دستور هارون الرشید، چهارده سال را در زندان سپری کردند و در زندان به شهادت رسیدند.
 - ❖ آرامگاه و حرم ایشان در شهر کاظمین، نزدیک بغداد است. حرم امام جواد (ع) نیز در همان شهر قرار دارد.
 - ❖ حرم مطهر امام حسین (ع) و حضرت ابوالفضل (ع) در شهر کربلا قرار دارد.
 - ❖ حضرت ابوالفضل (ع)، برادر امام حسین (ع) و یار وفادار ایشان بودند که به همراه امام و یارانشان، با سپاه دشمن، قهرمانانه جنگیدند و در دهم ماه محرم (روز عاشورا) به شهادت رسیدند.
- ۱) بین‌الحرمین به فاصله‌ی بین حرم امام حسین (ع) و برادر ایشان حضرت ابوالفضل (ع) می‌گویند.
 - ۲) از گفتار و رفتار آن‌مه می‌توان فهمید که آبروی هر کس، مهم‌ترین دارایی اوست و نباید آبروی هیچ‌کس را برد.
 - ۳) خداوند در قرآن می‌فرماید: «والکاظمین الغیظ والعاقین عن الناس والله یحب المحسنین»، نیکوکاران کسانی هستند که خشم خود را فرو می‌برند و مردم خطا کار را می‌بخشند و خداوند، نیکوکاران را دوست دارد.

درس هفتم

- ❖ در هر وضعیتی نماز خواندن، واجب است.
- ❖ تیمم، عملی است که در موارد خاص به جای وضو می‌توان انجام داد.

- ۱۰۰۱- آگاهی خداوند از نیازهای همه‌ی موجودات، نشان‌دهنده‌ی چیست؟
 الف) دانایی و توانایی خداوند
 ب) خشنودی خداوند
 ج) یگانگی خداوند
 د) لطف و رحمت خداوند
- ۱۰۰۲- قوم بنی‌اسرائیل، پیروان کدام پیامبر بودند و کتاب آسمانی آنها چه نام دارد؟
 الف) حضرت موسی (ع)، تورات
 ب) حضرت ابراهیم (ع)، انجیل
 ج) حضرت نوح (ع)، تورات
 د) حضرت عیسی (ع)، انجیل
- ۱۰۰۳- چه کسی فرعون را راضی کرد تا از حضرت موسی (ع) نگهداری کند؟
 الف) همسر فرعون
 ب) مادر حضرت موسی (ع)
 ج) خواهر حضرت موسی (ع)
 د) دایه‌ی حضرت موسی (ع)
- ۱۰۰۴- همه‌ی موارد زیر، بیان‌گر قسمتی از زندگی حضرت موسی (ع) است به جز
 الف) اژدها شدن عصا
 ب) شکاف برداشتن رود نیل
 ج) زنده کردن مرده
 د) رها شدن در رود نیل هنگام نوزادی
- ۱۰۰۵- کدام‌یک از نمازهای زیر را نمی‌توان به‌صورت فرادی خواند؟
 الف) نماز آیات
 ب) نماز جمعه
 ج) نماز صبح
 د) نماز مغرب
- ۱۰۰۶- کدام گزینه درباره‌ی نماز جماعت نادرست است؟
 الف) در نماز جماعت، نمازگزاران اعمال نماز را بعد از امام جماعت انجام می‌دهند.
 ب) ثواب نماز جماعت از نماز فرادی بیش‌تر است.
 ج) در نماز جماعت، نمازگزاران، حمد و سوره را بلند می‌خوانند.
 د) امام جماعت جلوتر از همه در محراب قرار می‌گیرد.
- ۱۰۰۷- پیامبر و یارانش نخستین مسجد را در کدام شهر بنا کردند و چه نامی بر آن نهادند؟
 الف) مکه - مسجد قبا
 ب) مدینه - مسجد قبا
 ج) مدینه - مسجد النبی
 د) مکه - مسجد النبی
- ۱۰۰۸- آرامگاه حضرت محمد (ص) در کجا قرار دارد؟
 الف) مسجدالاقصی
 ب) مسجد کوفه
 ج) مسجد النبی
 د) مسجدالحرام
- ۱۰۰۹- بزرگترین و مهم‌ترین مسجد مسلمانان چه نام دارد؟
 الف) مسجد کوفه - در عراق
 ب) مسجدالحرام - مکه
 ج) مسجد النبی - در مدینه
 د) مسجدالاقصی - در فلسطین
- ۱۰۱۰- این سخن از کیست؟
 «هرکس وضو بگیرد و به سوی نماز جماعت حرکت کند، برای هر قدمی که برمی‌دارد، خدا پاداشی به او می‌دهد.»
 الف) امام علی (ع)
 ب) امام صادق (ع)
 ج) رسول اکرم (ص)
 د) حضرت فاطمه‌زهرا (س)
- ۱۰۱۱- نماز آیات در چه زمانی خوانده نمی‌شود؟
 الف) خورشید گرفتگی
 ب) زلزله
 ج) ماه گرفتگی
 د) بارش باران

- ۱۰۴۱- اولین آیاتی که بر پیامبر (ص) نازل شد از چه سوره‌ای بود؟
 الف) کوثر ب) علق ج) بقره د) نصر
- ۱۰۴۲- فرشته‌ای که پیام‌های الهی را برای پیامبران می‌آورد، چه نام داشت؟
 الف) اسرافیل ب) میکائیل ج) جبرئیل د) عزرائیل
- ۱۰۴۳- شبی که حضرت محمد (ص) از سوی خدا به پیامبری برگزیده شد، چه نام دارد؟
 الف) معراج ب) قدر ج) بعثت د) میلاد
- ۱۰۴۴- نخستین کسانی که به پیامبر (ص) ایمان آوردند، چه کسانی بودند؟
 الف) حضرت فاطمه (س) و ابوطالب ب) حضرت خدیجه (س) و حضرت علی (ع)
 ج) حضرت فاطمه (س) و حضرت علی (ع) د) حضرت خدیجه (س) و ابوطالب
- ۱۰۴۵- حضرت محمد (ع) در چه روزی به پیامبری رسیدند؟
 الف) ۱۷ ربیع‌الاول ب) ۱۵ شعبان ج) ۲۷ رجب د) سوم شعبان
- ۱۰۴۶- کدام ویژگی پیامبر (ص) باعث شد او را «محمد امین» بنامند؟
 الف) شهامت ب) ایثارگری ج) مهربانی د) امانت‌داری
- ۱۰۴۷- برای افزایش محبت دوستان، کدام یک از موارد زیر در سخن رسول خدا (ص) نیامده است؟
 الف) سلام کردن ب) هدیه دادن ج) جا باز کردن در مجلس د) با نام نیکو صدا زدن
- ۱۰۴۸- رفتار ابوذر نسبت به پیامبر (ص) نشانه‌ی چه چیزی بود؟
 الف) دشمنی با کفار ب) رسیدن به سپاه ج) از خود گذشتگی د) تشنگی بیش از حد
- ۱۰۴۹- کدام یک از گزینه‌های زیر از آداب اسلامی نیست؟
 الف) رعایت حقوق دیگران ب) به رخ کشیدن اشتباهات دیگران
 ج) احترام به مردم د) صداقت در دوستی
- ۱۰۵۰- این سخن ارزشمند از کیست؟ «دوست خوب، نعمت است.»
 الف) امام علی (ع) ب) امام صادق (ع) ج) پیامبر اکرم (ص) د) امام رضا (ع)
- ۱۰۵۱- «عج» شکل کوتاه شده‌ی کدام یک از دعا‌های زیر است؟
 الف) علیه‌السلام ب) عجل الله تعالی فرجه ج) اللهم کن لولیک الفرج د) صلی الله علیه و آله
- ۱۰۵۲- واژه‌ی موعود درباره کدام یک از امامان شیعه به کار می‌رود؟
 الف) امام جواد (ع) ب) امام رضا (ع) ج) امام علی (ع) د) امام زمان (عج)
- ۱۰۵۳- «زهوق» به چه معناست؟
 الف) صاحب حق ب) نابود شدن ج) باطل د) نابود نشدن
- ۱۰۵۴- پیشوایان دین ما به چه چیزی بسیار سفارش کرده‌اند؟
 الف) رفتن به شنا ب) خواندن دعا ج) رفتن به تیر اندازی د) دیدار خویشاوندان (صله رحم)
- ۱۰۵۵- رفت و آمد با خویشاوندان موجب چه چیزی می‌شود؟
 الف) خوش حالی و استفاده از تجربیات آن‌ها ب) حل مشکلات
 ج) زیاد شدن عمر و سلامتی جسم د) زیاد شدن دوستی‌ها

سه ناحیه‌ی آب و هوایی در ایران وجود دارد که در زیر خصوصیات هر یک آمده است:

۱) ناحیه‌ی خزری

این ناحیه در کناره‌ی دریای خزر واقع شده است. در این ناحیه باران فراوان می‌بارد و گرما و سرمای شدیدی وجود ندارد. وسعت ناحیه‌ی خزری بسیار کم است. بندر انزلی، آب و هوای خزری یا معتدل دارد.

۲) ناحیه‌ی کوهستانی

این ناحیه شامل کوه‌های بلند و دامنه‌های البرز و زاگرس است. در این ناحیه در بیشتر ماه‌های سال، هوا سرد است و در زمستان برف زیادی روی کوه‌ها می‌نشیند و دمای هوا به زیر صفر درجه کاهش می‌یابد. این ناحیه، تابستان‌های معتدل دارد. در ناحیه‌ی کوهستانی نیز مقدار بارش مناسب است؛ اما به اندازه‌ی ناحیه‌ی خزری پرباران نیست. شهر کرد در ناحیه کوهستانی قرار گرفته است.

۳) ناحیه‌ی گرم و خشک

ناحیه‌ی گرم و خشک، وسیع‌ترین ناحیه‌ی آب و هوایی ایران است و به دو بخش تقسیم می‌شود:

ناحیه‌ی گرم و خشک داخلی:

این ناحیه، تابستان‌های گرم و زمستان‌های سرد دارد و مقدار بارش در آن کم است. شهر طبس، در ناحیه‌ی آب و هوایی گرم و خشک داخلی واقع شده است.

ناحیه گرم و شرجی جنوبی:

این ناحیه نیز تابستان‌های گرم دارد؛ اما زمستان‌های آن معتدل است. در سواحل جنوب نیز اگر چه مقدار بارش کم است؛ اما به علت رطوبت دریا، هوا حالت شرجی پیدا می‌کند. شهر بندرعباس در ناحیه‌ی آب و هوایی گرم و شرجی جنوبی واقع شده است.

پوشش گیاهی و زندگی جانوری در ایران

در کشور ما آب و هواهای گوناگون وجود دارد. در هر ناحیه‌ی آب و هوایی، گیاهان و جانوران مخصوص به همان ناحیه قادر به زندگی هستند. مثلاً در آب و هوایی که دوره‌ی گرما طولانی و مقدار بارش کم است، گیاهان کمتری می‌رویند. ناحیه‌ی گرم و خشک از نظر پوشش گیاهی فقیر است و در این ناحیه تنها گیاهانی که می‌توانند در مقابل کم آبی مقاومت کنند، دیده می‌شوند؛ مانند درختان نخل، گز، پسته‌ی وحشی و درختچه‌های خاردار. از جانوران این ناحیه یوزپلنگ، عقرب و شتر را می‌توان نام برد.

آیا می‌دانید شتر یکی از شگفتی‌های آفرینش خداوند است؟ این حیوان به گونه‌ای آفریده شده که تحمل شرایط سخت صحرا، گرمای شدید و کمبود آب و غذا را دارد. این حیوان علاوه بر اینکه وسیله‌ی اصلی رفت و آمد ساکنان صحراست، شیر و گوشت آن هم قابل استفاده است. کوهان عضوی است که در آن شتر، غذا و آب را ذخیره می‌کند. پاهای شتر به گونه‌ای خلق شده که به راحتی روی شن‌های نرم حرکت می‌کند و پهن بودن آنها نمی‌گذارد که پای شتر در شن‌های ریز صحرا فرو رود. چشم‌های آن دارای مژه‌های بلندی است که به همراه پلک‌ها می‌تواند از توفان‌های شنی و تابش شدید آفتاب جلوگیری کند. در ناحیه‌ی کوهستانی در قله‌های بلند کوه‌ها به دلیل سرما و یخبندان، گیاهان قادر به رویش نیستند؛ اما در دامنه‌ی کوه‌ها، جنگل‌های وسیع بلوط و پسته‌ی کوهی وجود دارد، مانند دامنه‌های زاگرس. همچنین در این دامنه‌ها مراتع سرسبزی به وجود آمده که چراگاه گوسفندان است. از جانوران این ناحیه بز، مار، روباه و گوسفند را می‌توان نام برد.

۱۰۷۶- مردم محله برای نگهداری و نظافت محل زندگی خود، چه می کنند؟

- (الف) با هم صحبت می کنند. (ب) با هم همدلی می کنند.
(ج) با هم همکاری می کنند. (د) با هم هم فکری می کنند.

۱۰۷۷- محله چیست؟

- (الف) قسمتی از یک شهر یا روستا که گروهی از مردم آن جا در همسایگی یکدیگر زندگی می کنند.
(ب) قسمتی از یک شهر یا روستا که گروهی از مردم آن جا دور از یکدیگر زندگی می کنند.
(ج) قسمتی از یک شهر یا استان که گروهی از مردم آن جا در همسایگی یکدیگر زندگی می کنند.
(د) قسمتی از یک استان یا شهر که گروهی از مردم آن جا دور از یکدیگر زندگی می کنند.

۱۰۷۸- مردم یک محله در چه چیزهایی با یکدیگر همکاری می کنند؟

- (الف) حفظ نظافت محل زندگی خود (ب) برپایی جشن ها
(ج) مراسم سوگواری در محله (د) همه ی موارد
۱۰۷۹- با توجه به حدیث پیامبر اکرم (ص) با انجام کدام کارها مورد رضایت خدا و پیامبر (ص) قرار می گیریم؟
(الف) نماز خواندن - سفر کردن - توجه به دیگران (ب) امانتداری - خنده رو بودن - سفر کردن
(ج) راستگویی - خنده رو بودن - نیکی با همسایگان (د) امانتداری - راستگویی - نیکی با همسایگان

۱۰۸۰- سخن رسول خدا (ص) درباره ی همسایه در کدام گزینه آمده است؟

- (الف) اگر می خواهید خدا شما را دوست داشته باشد، امانت دار و درستکار باشید و با همسایگان خود رفتار نیک داشته باشید.
(ب) اگر می خواهید که خدا و پیامبر، شما را دوست داشته باشند، امانت دار و راستگو باشید و با همسایگان خود به نیکی رفتار کنید.
(ج) اگر می خواهید پیامبر شما را دوست داشته باشند، امین و راستگو باشید و با همسایگان خود مهربان باشید.
(د) اگر می خواهید خدا و پیامبر شما را دوست داشته باشند، امانت دار و درستکار باشید و با همسایگان خود به نیکی رفتار کنید.

۱۰۸۱- برای زندگی در محله باید:

- (الف) مقررات را رعایت کرد. (ب) از حال همسایگان باخبر بود.
(ج) با همسایگان مهربان بود. (د) پاکیزه بود.

۱۰۸۲- حدیث «اگر می خواهید که خدا و پیامبر، شما را دوست داشته باشند، امانت دار و راستگو باشید و با همسایگان خود به نیکی رفتار کنید.» از کیست؟

- (الف) امام محمد باقر (ع) (ب) امام علی (ع) (ج) امام جعفر صادق (ع) (د) حضرت محمد (ص)

۱۰۸۳- کدام گزینه نادرست است؟

- (الف) مولوی (ب) سعدی (ج) هاشمی (د) نظامی

۱۰۸۴- مسجد محلی است برای برپا داشتن

- (الف) یکی از محل های اجتماع مردم، مسجد است. (ب) مردم در مسجد فقط به عبادت خدا می پردازند.
(ج) در بیشتر محله ها، یک بوستان وجود دارد. (د) مردم برای استراحت و ورزش به بوستان می روند.

آفرینش

کتابه: جمله یا عبارتی که دو معنای دور و نزدیک دارد و منظور شاعر یا نویسنده، معنای دور است. مثلاً گوش به زنگ بودن یعنی منتظر بودن.

به کلمات زیر دقت کنید:

در طبقه‌ی گل‌ها قرار می‌گیرند.	نرگس، بنفشه، سنبل، رز، نیلوفر
در طبقه‌ی رنگ‌ها قرار می‌گیرند.	آبی، سبز، زرد، قرمز، قهوه‌ای
در طبقه‌ی میوه‌ها قرار می‌گیرند.	هلو، گلابی، خربزه، توت فرنگی، سیب
در طبقه‌ی غذاها قرار می‌گیرند.	کوکو، کتلت، آش، قرمه سبزی، عدس پلو

علائم نگارشی

(.) در پایان جمله، از نقطه استفاده می‌کنیم. بعد از این علامت (.)، باید مکث کامل کنیم، سپس بقیه‌ی مطلب را بخوانیم.

مثال: مادر زهرا امروز به بازار رفت.

(,) ویرگول، نشانه‌ی درنگ و مکث کوتاه است و بعد از مکثی کوتاه و معنی‌دار باید ادامه‌ی جمله را بخوانیم.

مثال: مادر، زهرا امروز به بازار رفت.

(:) وقتی از قول کسی مطلبی را می‌نویسیم، از علامت دو نقطه استفاده می‌کنیم.

«...» نقل قول مستقیم را داخل علامت گیومه قرار می‌دهیم.

مثال: پدر گفت: «علی امروز کار خیلی خوبی کرد.»

(!) علامت تعجب زمانی به کار می‌رود که جمله، نشان‌دهنده‌ی حالتی مثل هیجان، شادی، تعجب، خشم و... است.

مثال: چه منظره‌ی زیبایی!

(?) وقتی جمله حالت سؤالی داشته باشد، از علامت سؤال استفاده می‌کنیم.

مثال: ای بی‌رحم! چه کار می‌خواهی بکنی؟

(:) با این علامت نشانه‌ی مکث بین دو جمله، بیشتر از ویرگول و کمتر از نقطه است. هنگامی که جمله تمام می‌شود، اما

معنای آن کامل نیست و به جمله‌ی بعدی وابسته است، از «؛» استفاده می‌کنیم.

مثال: پرستوها، بهار و تابستان را به آسودگی به سر می‌برند؛ اما در آغاز پاییز دشواری‌هایی برای آنها پیش می‌آید.

(...) هنگامی که لازم است توضیحی درباره‌ی یک کلمه یا معنای آن نوشته شود، از پرانتز یا کمانک استفاده می‌کنیم.

مثال: پیامبر (ص) همیشه آراسته و تمیز بودند.

در یک مخلوط، هر ماده خاصیت‌های (رنگ، بو، مزه) خود را حفظ می‌کند.

(- ... -) وقتی می‌خواهیم توضیحی در مورد یک قسمت از نوشته بدهیم، توضیح خود را میان دو خط تیره می‌گذاریم.

مثال: علی - برادر مریم - معلم است.

(...) هر وقت در نوشته، بخشی از یک کلمه یا یک جمله را حذف کنیم، یا بخواهیم ادامه‌دار بودن مطلب را بیان کنیم، از

سه نقطه استفاده می‌کنیم.

مانند: خوار، خار / خویش، خیش / ارز، عرض، ارض / خواست، خاست / حیات، حیاط / غذا، قضا، غزا / اساس، اثاث / صواب، ثواب / سد، صد / غریب، قریب.

پیشوند، پسوند

در اسم‌های دو قسمتی گاهی اوقات، یک قسمت کلمه، معنای مستقلی ندارد و هیچ وقت جداگانه به کار نمی‌رود. گاهی این اجزا پیش از کلمه می‌آیند (**پیشوند**) و گاهی پس از کلمه می‌آیند (**پسوند**).
پیشوندهای زبان فارسی عبارتند از: باز، بر، هم، فرا و ...
پسوندهای زبان فارسی عبارتند از: گاه، مند، وار، مان، ستان، ناک، گین، انه و ...

مثال: صبحگاه - شامگاه - پناهگاه - دانشگاه

دقت کنید: «گاه» در دو کلمه‌ی اوّل، معنای زمان و در دو کلمه‌ی دوم، معنای مکان می‌دهد.
در بعضی دیگر از اسم‌های دو قسمتی، هر دو قسمت، معنای مستقلی دارند؛ ولی باهم مفهوم جدیدی را می‌رسانند.

دقت کنید:

کارنامه، نوشته‌ای است که نتیجه‌ی کارهای هر فرد در آن می‌آید.
روزنامه، نوشته‌ای است که اخبار و اطلاعات هر روز را در آن می‌نویسند.
شناسنامه، نوشته‌ای است که اطلاعات شخصی هر فرد در آن می‌آید.

جمله

ما برای صحبت کردن از کلمات استفاده می‌کنیم و مطلبی را به شنونده انتقال می‌دهیم. این کلمات برای این که منظور ما را درست برسانند، باید با نظم و ترتیب خاصی کنار هم قرار گیرند. در واقع ما برای صحبت کردن و انتقال مفاهیم، از جمله استفاده می‌کنیم؛ یعنی کلمات را با نظم خاصی کنار هم قرار می‌دهیم تا معنادار باشند. پس جمله، از یک یا چند کلمه تشکیل شده است و پیام کاملی را به شنونده انتقال می‌دهد. با اجزای جمله در درس‌های بعد آشنا می‌شوید.

ما متن‌های گوناگونی را مطالعه می‌کنیم. متنی که در آن اطلاعات جغرافیایی، تاریخی، ریاضی و ... وجود داشته باشد، **متن علمی** نامیده می‌شود و متنی که در آن داستانی تعریف شده یا منظره‌ای توصیف شده باشد، **متن ادبی** نام دارد.

متن **توصیفی** متنی است که یک محل، یک منظره، یک شیء و ... را توصیف می‌کند. برای نوشتن بند توصیفی باید خیلی خوب و به دقت نگاه کرد و تمام اجزایی را که دیده می‌شود به دقت در متن توضیح داد.

گاهی اوقات نویسنده برای زیباتر شدن متن توصیفی از شباهت‌ها استفاده می‌کند؛ شباهت‌ها، نوشته را لطیف‌تر می‌کنند و خیال خواننده را پرواز می‌دهند.

مانند: شباهت مادر به گل، شباهت پدر به خورشید و ...
با دو پای کودکانه می‌دویدم همچو آهو

حروف الفبا: همان طور که می‌دانید در **لغت‌نامه**، کلمات براساس ترتیب حروف الفبا مرتب شده‌اند.

وقتی چند کلمه در حرف اوّل مشترک هستند، حرف‌های دوم به ترتیب حروف الفبا می‌آید و ...

اسم کلمه‌ای است که برای نامیدن کسی یا چیزی یا حالتی به کار می‌رود. مانند: مرد، کتاب، شادی.

اگر اسم به تعداد یک چیز اشاره کند، مفرد است. مانند: مرد، کتاب و ...

اگر تعداد بیشتر از یک چیز را به ما نشان بدهد، جمع است. مانند: کتاب‌ها، مردها و ...

در زبان فارسی (ها) و (ان) علامت‌های جمع هستند. مانند: کوه‌ها، درختان. کلماتی که از زبان عربی وارد زبان فارسی شده‌اند با (ات) جمع بسته می‌شوند مانند: خطرات، تغییرات. گاهی اوقات وقتی کلمه‌ای را جمع می‌بندیم، شکل آن تغییر می‌کند. مانند: مدارس، اولیا و ...

ایران من

در زبان فارسی با ترکیب یک کلمه با کلمه‌های دیگر، ترکیب‌های جدیدی ساخته می‌شود که معانی متفاوتی با کلمه‌های اولیه دارند.

مانند: انسان خودخواه: کسی که فقط به فکر خودش است.

انسان خوددار: کسی که مراقب رفتار خودش است.

انسان خودپسند: کسی که فقط کارهای خودش را قبول دارد.

انسان خودکار: کسی که بدون این‌که به او فرمان بدهند، کارها را انجام می‌دهد.

حروف ربط: حروفی هستند که دو جمله را به هم پیوند می‌دهند به طوری که معنی آن دو جمله با هم ارتباط دارد.

این حروف شامل: **و، که، اما، ولی، بلکه، تا** ... می‌شود. به کار بردن هر کدام از این حروف بین دو جمله، ارتباط معنایی خاصی بین دو جمله برقرار می‌کند.

مثال: دخترک می‌آید و کنارم می‌نشیند.

در این مثال معنای دو جمله با هم ارتباط دارد و هم‌دیگر را کامل می‌کنند.

مثال: آنها همه جای شهر را دنبال شیر کوچولو گشتند؛ ولی او را پیدا نکردند.

در این مثال مفهوم دو جمله در مقابل هم است.

مثال: پدر امروز زودتر می‌آید؛ چون می‌خواهیم به مسافرت برویم.

در این مثال جمله‌ی اول، مفهوم را بیان می‌کند و جمله‌ی دوم دلیل آن را می‌گوید.

وقتی کسی خاطره‌ای را می‌نویسد یا ماجرای را تعریف می‌کند، بند روایتی یا روایی نوشته است. در بند روایتی، رویدادها

به ترتیب، یکی پس از دیگری به دنبال هم می‌آیند.

عناصر داستان عبارتند از: شخصیت‌های داستان، زمان، مکان، اتفاق‌ها، نتیجه

شخصیت‌های داستان افرادی هستند که به طور مستقیم یا غیر مستقیم در اتفاقات داستان نقش دارند.

باید مشخص باشد هر داستانی در چه زمان و مکانی اتفاق می‌افتد.

رویدادهای داستان یکی پس از دیگری اتفاق می‌افتند. اوج داستان، پیچیده‌ترین رویداد و اتفاق داستان است.

پس از حل شدن مشکل در داستان، خواننده از آن نتیجه‌ای می‌گیرد که می‌تواند در زندگی از آن استفاده کند.

پسوند «گزار» و «گذار»

در کلماتی مثل خدمت‌گزار، شکرگزار، نمازگزار، کارگزار که انجام دادن کاری را نشان می‌دهد و معنای ادای وظیفه می‌دهد،

از پسوند «گزار» استفاده می‌شود.

۸۲۵- مفهوم «امیدواری» در کدام گزینه آمده است؟

- (الف) در نومییدی بسی امید است.
 (ب) عاقبت، جوینده یابنده بود.
 (ج) پایان شب سیه، سپید است.
 (د) همه‌ی موارد

۸۲۶- مفهوم ضرب‌المثل «دست بالای دست بسیار است» چیست؟

- (الف) دست‌های زیادی وجود دارد.
 (ب) همیشه قدرتمندتر از تو هم وجود دارد.
 (ج) همه‌ی انسان‌ها قدرتمند هستند.
 (د) دست زیاد، نشانه‌ی قدرت است.

۸۲۷- در جاهای خالی چه نشانه‌هایی قرار می‌گیرد؟

لقمان را گفتند □ «ادب از که آموختی □» گفت □ «از بی‌ادبان □»

- (الف) : ؟ ، ، (ب) : ؟ ، . (ج) : ؟ ، ! (د) ، ؟ : !

۸۲۸- در کدام گزینه صفت مناسبی آمده است؟

- (الف) خدای زیبا (ب) کوه درخشان (ج) دریای بلند (د) رود کارون

۸۲۹- در ضرب‌المثل «عالم بی‌عمل به چه ماند؟ به زنبور بی‌عسل.» بر چه موضوعی تأکید شده است؟

- (الف) علم آموختن (ب) کمک کردن (ج) فایده‌ی زنبور (د) مفید بودن

۸۳۰- مفهوم ضرب‌المثل «ماهی را هر وقت از آب بگیری، تازه است.» در کدام گزینه آمده است؟

- (الف) ماهی در آب همیشه، تازه می‌ماند.
 (ب) هر کاری را شروع کنی، تازه است.
 (ج) برای انجام کارهای خوب عجله نکنید.
 (د) برای شروع کارهای خوب، هیچ وقت دیر نیست.

۸۳۱- کدام گزینه از نظر املایی صحیح است؟

- (الف) جایی برای خورد و خواب می‌خواهم.
 (ب) حیاط بشر بستگی به آب دارد.
 (ج) غزاوت کار بسیار دشواری است.
 (د) هر چه خار آید، روزی به کار آید.

_ در جای خالی سوالات ۸۳۴ - ۸۳۲ کدام کلمات قرار می‌گیرند؟

۸۳۲- هنگامی که زهرا می‌خورد، دندان‌ش شکست.

- (الف) غذا (ب) قضا (ج) غذا (د) قذا

۸۳۳- پدر علی برای مسافرت به خارج از کشور، مسافرتی تهیه کرد.

- (الف) ارض (ب) ارز (ج) عرض (د) عرز

۸۳۴- عقاب از سر کوه و پرنده‌ای را شکار کرد.

- (الف) برخواست (ب) خواست (ج) خاست (د) برخاست

۸۳۵- در کدام گزینه، کلمه‌ها باهم شباهت آوایی دارند؟

- (الف) اعتقاد، معتقد (ب) زیرکانه، ابلهانه (ج) حیات، حیاط (د) شجاعت، سخاوت

۸۳۶- کدام گزینه با بقیه فرق دارد؟

- (الف) کارنامه (ب) لغت‌نامه (ج) سالنامه (د) پاکت نامه

۸۳۷- پسوند «گاه» در کدام کلمه مفهوم متفاوتی دارد؟

- (الف) آزمایشگاه (ب) دانشگاه (ج) سحرگاه (د) کارگاه

۸۳۸- کدام کلمه با بقیه متفاوت است؟

- (الف) دیدگاه (ب) شامگاه (ج) شبانگاه (د) صبح‌گاه

۹۵۸- گزینهی «د» صحیح است.

۹۵۹- گزینهی «ج» صحیح است.

۹۶۰- گزینهی «د» صحیح است.

۹۶۱- گزینهی «ب» صحیح است.

شکل صحیح آن گوش تاگوش به معنی همه جا است.

مثال: گوش تاگوش سالن پر از جمعیت شده بود.

۹۶۲- گزینهی «د» صحیح است.

شکل صحیح کلمه غبغب درست است.

۹۶۳- گزینهی «ج» صحیح است.

۹۶۴- گزینهی «د» صحیح است.

۹۶۵- گزینهی «ب» صحیح است.

۹۶۶- گزینهی «ج» صحیح است.

حسین فهمیده اگرچه کوچک بود، حماسه‌ای بزرگ آفرید.

۹۶۷- گزینهی «د» صحیح است.

مفعول جمله اول ← احمد / مفعول جمله دوم ← خورشید

مفعول جمله آخر ← بزرگان

۹۶۸- گزینهی «الف» صحیح است.

مفرد: او چای می نوشید. / جمع: شما شربت می نوشید؟

۹۶۹- گزینهی «ج» صحیح است.

مفعول جمله اول: غذا / مفعول جمله دوم: در / مفعول جمله آخر: جشن

۹۷۰- گزینهی «ب» صحیح است.

۹۷۱- گزینهی «الف» صحیح است.

غم بینوایان رخم را زرد کرد.

مفعول

۹۷۲- گزینهی «د» صحیح است.

۹۷۳- گزینهی «ج» صحیح است.

فاعل این جمله «من» است.

۹۷۴- گزینهی «د» صحیح است.

در سه گزینه اول «مند» پسوند است ولی در گزینهی آخر، جزء کلمه است.

۹۷۵- گزینهی «ج» صحیح است.

در گزینه‌های دیگر هر دو قسمت فعل است.

۹۷۶- گزینهی «د» صحیح است.

۹۷۷- گزینهی «ب» صحیح است.

در گزینه‌های دیگر «ا» پسوند است ولی در گزینه (ب) جزء کلمه است.

۹۷۸- گزینهی «د» صحیح است.

۹۷۹- گزینهی «د» صحیح است.

متنوع یعنی گوناگون

۹۸۰- گزینهی «د» صحیح است.

چون همهی کلمات با (ج) شروع می‌شود به سراغ حرف دوم کلمات

می‌رویم که (ن) در جنت زودتر از بقیه می‌آید.

۹۸۱- گزینهی «ج» صحیح است.

در جملاتی که عاطفی و تعجبی است، علامت (!) قرار می‌گیرد.

۹۸۲- گزینهی «د» صحیح است.

۹۸۳- گزینهی «ج» صحیح است.

این گزینه، شعر نیست.

۹۸۴- گزینهی «ب» صحیح است.

۹۸۵- گزینهی «ب» صحیح است.

۹۸۶- گزینهی «د» صحیح است.

۹۸۷- گزینهی «د» صحیح است.

۹۸۸- گزینهی «ج» صحیح است.

پذیر + نده / گوی + نده / شنو + نده

۹۸۹- گزینهی «الف» صحیح است.

۹۹۰- گزینهی «ب» صحیح است.

۹۹۱- گزینهی «ج» صحیح است.

در سه گزینهی دیگر، کلمات کوتاه شده‌اند ولی در گزینهی (ج) کلمات،

جمع و مفرد است.

۹۹۲- گزینهی «ب» صحیح است.

۹۹۳- گزینهی «ج» صحیح است.

۹۹۴- گزینهی «ب» صحیح است.

جملهی ← ۱ به خاک افتاد هم صیاد و هم باز

جملهی ← ۲ هم باز (به خاک افتاد)

جملهی ← ۲ کبوتر شاد و خندان کرد پرواز

۹۹۵- گزینهی «د» صحیح است.

۹۹۶- گزینهی «ج» صحیح است.

۹۹۷- گزینهی «د» صحیح است.

۹۹۸- گزینهی «ب» صحیح است.

برای تشخیص صفت، به کلمه‌ی دوم (تر) اضافه می‌کنیم؛ اگر معنا داد،

صفت است.

۹۹۹- گزینهی «د» صحیح است.

توپ را غلتاند / کودک را نشانند / برادرم را رهاند

۱۰۰۰- گزینهی «د» صحیح است.

همچو آهو / چون شمشیر برآن / چو دریا